

KEUHDno-2025-5278**NCC Suomi Oy:n asiakirjapyyntö: § 195 Hankintapäätös: Hyrylän sote-keskuksen ja pysäköintilaitoksen projektinjohtourakka (KEUHDno-2025-4884)**

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue ja Tuusulan kunta ("Hankintayksikkö") ovat pyytäneet osana Hyrylän sote-keskuksen ja pysäköintilaitoksen projektinjohtourakan hankinnassa tarjouksia menettelyyn valituilta tarjoajilta. Hankinnassa on kyse julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, "hankintalaki") 26 §:n mukaisen EU-kynnysarvon ylittävästä rakennusurakasta ja hankintamenettelynä on ollut hankintalain 36 §:n mukainen kilpailullinen neuvottelumenettely.

Kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn valittiin 13.1.2025 päivätyllä päätöksellä seuraavat kolme (3) osallistumishakemusten vertailussa eniten pisteitä saanutta ehdokasta: YIT Business Premises Oy, Hartela Etelä-Suomi Oy ja NCC Suomi Oy.

NCC Suomi Oy on toimittanut Hankintayksikölle sähköpostitse 2.10.2025 asiakirjapyyntö. Pyyntöä NCC Suomi Oy on pyytänyt nähtäväkseen Hartela Etelä-Suomi Oy:n ja YIT Business Premises Oy:n tarjousaineiston mukaan lukien yritysten suunnitelma-aineiston, jonka yritykset ovat merkinneet merkittävältä osin salassa pidettäväksi. Hankintayksikkö on toimittanut NCC Suomi Oy:lle tarjousaineiston siltä osin kuin se ei sisällä salassa pidettäviä liikesalaisuuksia.

Hankintalain 138 §:n 2 momentin mukaan hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun osallistuneen oikeuteen saada tieto saaduista asiakirjoista, sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999, "Julkisuuslaki") säädetään.

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta. Liikesalaisuus voi olla esimerkiksi tekninen salaisuus (HE 49/2018 vp, s. 123). Liikesalaisuuden tunnusmerkkinä on sen haltijan salassapitointressi ja salassapitotahto. Salassapitointressi ilmenee siitä, että tieto on salaista ja sen paljastuminen olisi omiaan aiheuttamaan taloudellista vahinkoa elinkeinotoiminnassa. Salassapitotahto taas tarkoittaa, että tiedon haltijalla on pyrkimys ja tahto pitää tieto ulkopuolisilta salassa (HE 49/2018 vp, s. 82 ja 123). Tahto ei yksistään ratkaise, mutta tulkinnanvaraisissa tilanteissa tahto tulee huomioida (HE 30/1998 vp, s. 96). Julkisuuslain 11 §:n 1 momentin mukaan asianosaisella on oikeus saada asiaa käsittelevältä viranomaiselta tieto muunkin kuin julkisen asiakirjan sisällöstä, joka voi vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn. Julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 6 kohta kuitenkin rajaa tätä pääsääntöä, koska sen mukaan asianosaisella ei ole mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua oikeutta julkisessa hankinnassa toisen ehdokkaan tai tarjoajan liikesalaisuutta koskeviin tietoihin; tieto tarjousten vertailussa käytetystä kokonaishinnasta on kuitenkin aina annettava. Säännös merkitsee, ettei asianosaisen tietojensaantioikeus murtaisi teknisen liikesalaisuuden suojaa (HE 30/1998 vp, s. 68).

Ennen hankintalain vuoden 2017 kokonaisuudistusta liikesalaisuuksien suojaa hankinnoissa on arvioitu oikeuskäytännössä seuraavasti:

KHO 15.3.2016 taltio 908: Tarjouskilpailuun osallistuneella tarjoajalla on oikeus saada tietoa voittaneen tarjoajan liikesalaisuudesta, kun tätä tietoa on käytetty tarjousten vertailussa, vaikka työsuunnitelmien katsottiin sisältävän liikesalaisuuksia (myös KHO

11.12.2015 taltio 3660 sekä MAO 531/11).

Hankintalain vuoden 2017 kokonaisuudistuksen yhteydessä julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 6 kohdasta poistettiin viittaus ”muusta tekijästä”, jota on käytetty tarjousten vertailussa (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta, L 1400/2016). Julkisuuslakia muutettiin siten, ettei asianosaisella ole oikeutta toisen tarjoajan liikesalaisuuksiin riippumatta siitä, onko tietoja hyödynnetty tai käytetty tarjousvertailussa (HE 108/2016 vp, s. 44). Tarkastelun keskiössä on sen sijaan liikesalaisuus ja sen suojaaminen (HE 108/2016 vp, s. 279). Tieto vertailussa käytetystä kokonaishinnasta on kuitenkin aina annettava. Hallituksen esityksen mukaan keskiössä ovat hankintayksikön antamat perustelut, ja hankintayksikön olisi pyrittävä perustelemaan tarjousvertailun lopputulos liikesalaisuuksia paljastamatta esimerkiksi yleisellä tasolla (HE 108/2016 vp, s. 279–280).

Oikeuskäytännössä asianosaisen tiedonsaantioikeutta on arvioitu esimerkiksi seuraavasti:

Helsingin HaO 13.9.2019 (19/0595/5): Valittajalle ei ollut oikeutta saada tietoa tarjoajan tuotteen teknisistä ominaisuuksista, jotka olivat liikesalaisuuksia.

MAO 194/20: Erilaiset tiedot teknisistä ratkaisuista, rakentamisen strategiasta sekä liiketaloudellisesta ratkaisukokonaisuudesta ovat liikesalaisuuksia. Tiedon antamatta jättäminen oli välttämätöntä liikesalaisuuden suojaamiseksi.

KHO 29.5.2020 taltio 2359: Suunnitelmat sisälsivät yksityiskohtaista tietoa tarjoajien suunnitelmista urakan toteuttamiseen ja töiden käytännön järjestelyistä. Kyse oli julkisuuslaissa tarkoitusta yksityisistä liikesalaisuuksista. Muilla kilpailutukseen osallistuneilla tarjoajilla oli liiketoimintoihinsa liittyvät objektiiviset intressit pitää tiedot salassa. Valittajan vaatimus tiedon antamisesta hylättiin.

MAO 125/2025: Asiakirjojen katsottiin sisältäneen sellaisia tietoja voittaneen tarjoajan suunnittelukokonaisuudesta, että näitä oli pidettävä liikesalaisuuksina. Tiedon antamatta jättäminen oli välttämätöntä liikesalaisuuksien suojaamiseksi.

Nyt esillä olevan asiakirjapyyntöä kohteena olevilla suunnitelma-aineistolla on taloudellista arvoa esimerkiksi osallistuttaessa tarjouskilpailuihin. Suunnitelmien antaminen johtaisi siihen, että kolmas osapuoli saisi tietoonsa sellaista tietoa, jolla se pystyisi samaan tietoonsa elinkeinotoiminnassa merkityksellisiä tietoja. Kilpaileva yritys voisi hyödyntää näitä tietoja, ja se antaisi tälle kilpailuetua.

Liikesalaisuudet ovat aikaan sidottuja, minkä vuoksi suunnitelma-asiakirjoja ei tässä vaiheessa voida pitää ei-liikesalaisuuksina, vaikka ne saattavat myöhemmin tulla julkisiksi. Hankkeeseen sisältyy noin puolen vuoden kehitysvaihe, minkä vuoksi nyt kyseessä olevat suunnitelmat eivät välttämättä vastaa esimerkiksi rakennuslupahakemuksen yhteydessä esitettävää aineistoa.

Edellä esitetyn perusteella NCC Suomi Oy:lle ei voida antaa tietoja Hartela Etelä-Suomi Oy:n ja YIT Business Premises Oy:n suunnitelma-aineistosta. Suunnitelma-aineisto sisältää sellaista tietoa yksityisestä liikesalaisuudesta, jota edes asianosaisella ei ole oikeutta saada. Tiedoilla on taloudellista arvoa elinkeinotoiminnassa. Muut tarjoajat ovat suojanneet tiedot liiketoiminnassaan, ja heillä on objektiivinen intressi pitää ne salassa. Tiedot täyttävät liikesalaisuuslain (595/2018) 2 §:n liikesalaisuuden määritelmän.

Päätöksen peruste

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosääntö (aluevaltuusto 22.5.2025 § 36)
Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen delegointisääntö (hyvinvointialuejohtaja 1.9.2025 § 79)

Päätös

Päätän, että NCC Suomi Oy:n asiakirjapyyntö hylätään edellä mainituin perustein, eikä tietoa suunnitelma-aineistosta taikka muusta liikesalaisuuksia sisältävästä aineistosta anneta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä.

Tiedoksi

asianosaiset

Allekirjoitus

Raija Kontio, hyvinvointialuejohtaja

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Nähtävillä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla 13.10.2025

Hallintovalitus

§ 87

Hallintovalitus**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Mikäli käytetään todisteellista tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetuksi tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 25 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa on mahdollista asioida sähköisesti. Asiointipalvelun osoite on <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Helsingin hallinto-oikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki

29.5.2023 alkaen osoite on
Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

faksi 029 56 42079

puhelinnumero: 029 56 42000 (vaihde)

sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.